

O EXPOZIȚIE ON-LINE CONSACRATĂ SFINTELOR SĂRBĂTORI DE PAȘTI

Elena ȚURCAN,
șef oficiu

O bibliotecă modernă cum este Biblioteca Științifică Universitară își organizează activitatea pe principii temeinice.

Unul dintre ele menit să sporească eficiența impactului literaturii cu tematică religioasă este expoziția on-line, constituită din exemplare ce se dețin din colecția Oficiului *Documente Muzicale*, precum și din alte

subdiviziuni ale Bibliotecii: cărți științifice, de cultură, istorie și religie, discuri de vinil, casete audio, CD-uri, DVD-uri, reviste. Expoziția este o parte componentă a activităților organizate în săptămâna Zilei mondiale a Cărții, Dreptului de autor și, mai ales, Sfințelor Sărbători de Paști.

Știința și religia reprezintă cele 2 mari deschideri asupra misterului care ne înconjoară. Așa cum afirmă E. Coșma: „Religia este legătura omului cu sacrul și legătura care îl împiedică să se simtă pierdut în mijlocul unei lumi pe care nu o va stăpîni niciodată complet. O religie este un sistem coerent de credințe și practici ritualice care fixează conduita individului în societate, raporturile acestuia cu divinul, îi jalonează timpul vieții – nașterea, căsătoria, moartea, îi satisfac nevoia de a-și ști rostul pe pământ.”

Prezentarea expoziției a început cu descrierea **Cazaniei**, exemplar ce datează din anul 1790 și care a fost dăruită Bibliotecii noastre de către Episcopul de Bălți și Fălești, Preasfințitul Marchel. Este o culegere de predici bisericești în care sunt comentate pasaje din *Noul Testament*. **Казания : [Predici, cuvinte de învățătură la duminici și sărbători : Vasile cel Mare, Grigorie Bogoslovu, Ioan Gură de Aur, Ioan Damaschin]. – [S.I. : s.n], 1790. – 1730 p.** Un alt exemplar prețios din expoziția data este: **Sfânta și Dumnezeiască Evanghelie care acum întâi s-au Tipărit întru același chip în zilele prea înălțatului Domn Io Grigorie Ioan Voievod cu**

osirdia și cu toată cheltuiala Prea Sfințitului Mitropolit al Moldovei Kir Gavril. – Iași : [S.n], 1761. – 396 p., lucrare pusă la dispoziția studenților noștri.

Au fost expuse și alte ediții de real interes: **Smotrici, I. Curs de istoria biblică și de religiunea mozaică pentru clasa III-a și a IV-a primară, gimnazii, cursul inferior al liceelor, școli comerciale elementare, școli profesionale** : (Băieți și fete). – București : Ed. Cartea românească. – 141 p. și **Smotrici, I. Curs de istoria evreilor și de religiunea mozaică** : man. didactic. P. 2. – București : Cartea Românească. – 192 p. Ambele volume sunt rodul unor atente și minuțioase cercetări și oferă posibilitatea de a cunoaște în profunzime opera creștină.

Deschisă spre toate timpurile și toate generațiile este și lucrarea lui M. Thenen: **Ațipor - Păsărica** : prima trad. românească a rugăciunilor ce se spun la mormântul celor scumpi. – Brăila : [S.n.]. – 95 p. Biblioteca este memoria omenirii, "creierul" căreia păstrează un milion de „celule” și generații în șir vin să cerceteze, să descopere și să creeze din nou. Nu este ușor să parcurgi spațiile "labirintice" ale unei biblioteci care deține colecții de peste un milion de documente, inclusiv una de carte rară. Anume acesta a fost subiectul lansării volumului: **Carte rară în limba română din colecțiile BȘU : contribuții bibliogr. Fasc. 3 / alcăt. : Elena Scurtu, Ana Nagherneac ; red. - coord. : E. Harconița ; red. lit. : G. Mostovic ; red. bibliogr. : L. Mihaluța ; design/ copertă : S. Ciobanu. – Bălți : Bibl. Șt., 2008. – 158 p. – (Vestigia Semper Adora).**

Lucrarea dată este structurată în 19 compartimente, conform domeniilor de cunoaștere și fiecare începe de la o pagină de titlu ornată de o elegantă compoziție din frunze și flori care amintește nufărul – simbolul curățeniei și sănătății spirituale. În interior este respectată ordinea alfabetică, vedetele de autor ori de titlu fiind evidențiate prin caractere bold cu inițiale algeriene. Lucrarea conține imaginile scanate ale celor mai sugestive și ilustrate coperte, precum și un șir de indici auxiliari: nume, titluri, tematică, edituri, colecții. Un compartiment al acestei cărți include teme religioase.

O mare capacitate de a impresiona cititorul o are volumul **Cele mai frumoase cântece și poezii pentru copii** : antologie tematică pentru clasele I - V. – Iași : Ed.

Porțile Orientului, 1999. – 159 p. – ISBN 973-9297-25-0.

Studiul complex - **Copilăria în vers și cânt** - include cele mai frumoase poezii și cîntece cu partituri muzicale din fondul de aur al școlii primare românești, grupate pe cicluri tematice, legate de anotimpuri sau sărbători importante ale anului. Lucrarea este destinată profesorilor, educatorilor, studenților, părinților, fiind accesibilă și copiilor.

Este pusă la dispoziția tuturor utilizatorilor și lucrarea: **Cîntări bisericești ; Pricesne și imnuri religioase ; Colinde și cîntece de stea / culese și rev. de Alexie Buzera. – Craiova : Ed. Europa ; Ed. Oltenia, 1992. – 237 p. – ISBN 973-9013-16-3.** Alexie Buzera culege cîntările bisericești și le împarte în 3 părți: **P. 1 Cîntările Sfintei Liturghii, Troparele învierii, ale praznicelor împărătești, ale Maicii Domnului și ale sfinților din cursul anului bisericesc, P. 2 Pricesne și imnuri religioase. P. 3 Colinde și cîntece de stea.**

Un alt volum expus este: **Lăsați copiii să vină la mine / sel. de Șt. Andronic, Gr. Vieru. – Ch. : Hyperion, 1994. – 127 p. – ISBN 5-368-0025-8.** Culegerea la care s-a lucrat cu multă dragoste și dăruire include muzica sacră: cîntări liturgice, cîntări din triod și penticostar, imnuri religioase, colinde, semnate de compozitorii G. Musicescu, D. Kiriak, G. Cucu, I. Chirescu, T. Popovici ș. a. Ajunse la sufletele copiilor, creațiile muzicale propuse sunt capabile să genereze sentimente sublimе, făcîndu-ne mai receptivi la durerile și bucuriile semenilor.

Culegerea **Cu noi este Dumnezeu [Partitură] : Culeg. de muzică sacră și colinde din repertoriul coralei "Vocile Primăverii" / Șt. Andronic, Gr. Vieru, lu. Țibulschi. – Ch. : [S.n.], 1999. – 142 p. : fot., note** - include muzică sacră și colinde din repertoriul coralei "Vocile Primăverii".

O altă carte de certă valoare, în care autorul etalează cunoștințe enciclopedice, este **Vin la tine, Doamne : cântece creștine pentru copii și maturi, rugăciuni, meditații, ziceri ziditoare de suflet / I. Bujniță ; Uniunea Muzicienilor din RM. – Ch. : Tipogr. Centrală, 2004. – 160 p. – ISBN 9975-78-297-3.** Culegerea ilustrează expresia dragostei credincioșilor, inclusiv a copiilor, față de Creatorul lumii. Pentru autor nu este o dragoste oarbă, ci una asumată, plinătatea și profunzimea căreia nu are asemănare. Sentimentul acesta sfînt și purificator împlinește dorul și dragostea de Neam, Biserică, Credință, dăruie bucurii duhovnicești mai scumpe decît toate comorile lumii.

Te cau, Doamne : Versuri și melodii (tematică creștină) / M. Mardare, L. Gherlac. – Ch. : Ed. Ruxanda, 2005. – 40 p. – ISBN 9975-72-138-9 - este o altă culegere vernisată ce cuprinde versuri și melodii în stare să modeleze sufletul omului în linia unor valori imuabile – iubire și Credință, or, ele conduc spre lumina lui Dumnezeu.

Dragostea de lume și Divinitate este turnată și în ediția: **Învrednicește-mă, Doamne! : Cîntece cu subiect religios / N. Gribincea ; Uniunea Muzicienilor din RM. – Ch. : Bons Offices, 2006. – 128 p. – ISBN 978-9975-928-27-4.** Este un volum ce conține cîntece minunate, care pot da un sens nou existenței noastre pe Pămînt. Ele trebuie neapărat interpretate pentru a dobîndi acea unică stare de spirit care înzestrează sufletele noastre cu capacitatea de a comunica cu Divinitatea..

Deosebitele calități ale Omului, Poetului Grigore Vieru își au expresie artistică în **Învierea : Cîntece sacre / Gr. Vieru. – Ch. : Agenția "Litera", 1990.** „Două sfinte sărbători, zice Grigore Vieru, are în viață omul : Crăciunul și Paștele. Și tocmai ele au fost răpite copilăriei, adolescenței și chiar tinereții mele. Dar au venit timpuri care au readus prin cîntec bucuria celor două minuni, iar odată cu ele și chipul adevărat al Patriei noastre.”

O lucrare reprezentativă, o evocare sistematică a tuturor elementelor muzicale de cultură românească, **Graiul neamului : pagini din muzica corală națională / S. Buzilă. – Ch. : Hyperion, 1991. – 276 p.,** e, în fond, o incursiune în istoria muzicii naționale. Autorul comentează perioada anilor 1839 - 1939, propunînd cititorului scurte schițe biografice ale compozitorilor care au pus baza unei școli naționale de compoziție. Culegerea înmănunchează creații inedite, un șir de aranjamente folclorice, creații pe texte liturgice.

Ideile din lucrarea: **Vocile primăverii : Culeg. de cîntece pentru copii / alcăt. : Șt. Andronic, Gr. Vieru. – Ch. : Hyperion, 1992. – 154 p.** capătă corpul unor cîntece și creații corale din patrimoniul național și din tezaurul muzicii universale – acest florilegiu constituie doar un mic buchet de piese corale culese de autori. Valoarea muzical - artistică, precum și varietatea tematică a operelor, va contribui în mod plenar la trezirea interesului beneficiarilor pentru muzică.

Nicolae Gribincea, un discipol dintre cei mai înzestrați ai lui Andrei Tamazlăcaru, membru al ansamblului Tălăncuța, este autorul unei culegeri de cîntece pe motive folclorice pentru copii de diferite vârste: **Tăpănuța cea de aur : Caiet de familie : Cîntece, jocuri, invocări, numărători, ghicitori, învățăminte și poezii pe motive folclorice, religioase, pentru copii – mai mititei și mai măricei – întru a crește cumînței și mintioșei... / N. Gribincea. – Ch. : Bons Offices, 2007. – 296 p. – ISBN 978-9975-80-110-2.**

Un rol aparte în formarea intelectuală a fiecărui utilizator îl ocupă revistele.

În revistă creștin - ortodoxă **Predici "Pâine și apă pentru suflet" / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – Brașov: Biserica Ortodoxă "Buna Vestire I", 2004. – Nr 2. – 56 p.** reținem numai de cît îndemnul: „Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pămînt ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim. Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura". Această revistă se impune prin aspectul grafic de excepție și, mai ales, prin bogatul material al textelor complete ale predicilor. Revista găzduiește versuri și citate de istorie, interviuri, materiale variate.

Colecția Bibliotecii Științifice dispune de **274 audio – casete, 50 de CD-uri și 5 DVD-uri, 20 discuri de vinil ce conțin materiale cu caracter religios.**

Educația religioasă constituie un aspect important al activității informativ - formative, instructiv - educative a Bibliotecii Universitare. Un suport eficient în acest sens sunt casetelor audio cu tematica Sărbătorilor de Paști, o donație oferită de fosta noastră colegă de bibliotecă, Galina Florea, actualmente profesoară la Universitatea "Spiru Haret" din București.

Omenirea a trăit în decurs de secole zile înălțătoare și, deopotrivă, zile pline de durere. Frumoasă a fost ziua cînd a răsărit prima dată soarele, deosebită a fost ziua cînd Adam a putut să vadă pentru prima dată frumusețile paradisului și să se închine puterii lui Dumnezeu. Mare a fost ziua cînd Moise s-a pogorît de pe munte în mijlocul poporului cu tablele legii lui Dumnezeu în mîini. Mare și frumoasă a fost ziua Bunei Vestiri, cînd Fecioara Maria primește vestea că va naște pe Mîntuitorul lumii. Înălțătoare și sfîntă a fost ziua Nașterii Mîntuitorului etc., etc.

Tristă a fost ziua căderii omului în neascultare. Pline de durere au fost zilele potopului, nenorocită a fost ziua cînd pe șantierul Turnului Babel s-au amestecat limbile. Fiecare din noi își are calea sa de cunoaștere a Universului și nu contează prin care religie vom ajunge pe Munte - prin Creștinism, Iudaism, Islam, Budism sau Hinduism - Dumnezeu este unul sau totul întreg.

Cutremurătoare a fost ziua cînd Iisus Hristos a fost vîndut de către ucenicul Său Iuda.

Dar cea mai tristă zi a fost aceea a răstignirii Domnului și cea mai înălțătoare a fost Ziua Învierii Domnului, ziua în care s-a săvîrșit cea mai mare minune. Hristos a înviat!

În **Predica la Duminica a I - a din Post : A Ortodoxiei [casetă audio], Nr 65] / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. l. : s. n.]** răsună: „Învățătorule al poporului Tău celui credincios, Iisuse Dumnezeu nostru, trimite îngerii Tăi să ne călăuzească, să ne îndemne la fapte bune, să ne păzească de toate rătăcirile și de duhul cel viclean al veacului de pe urmă, ca și noi,

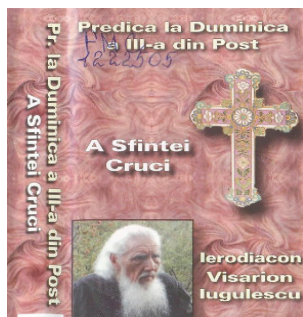

smeriții și cu dreaptă credință, să ne închinăm Ție în toate zilele vieții noastre și în vecii vecilor! Amin!”

În **Predica la Duminica a III - a din Post : A Sfintei Cruci [casetă audio], Nr 68 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] ne impresionează spusele Mântuitorului: “Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia Crucea și să-Mi urmeze!”

O altă piesă importantă din colecție este **Predica la Duminica a IV - a din Post : A Sfântului Ioan Scărarul : [casetă audio], Nr 70 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] care conține și fragmentul revelator: “Tînărul din Evanghelia, pe care l-a vindecat Domnul Iisus, reprezintă omenirea pînă la sfîrșit, lumea stăpînită de duhul surzeniei și al mușeniei, lumea care nu vrea să audă Cuvîntul lui Dumnezeu și nu găsește plăcere să-și deschidă gura ca să laude minunile lui Dumnezeu, căci nu este de ajuns numai a ne minuna de puterea Mântuitorului și de a recunoaște existența lui, ci trebuie a ne instrui viața noastră și a ne întări în evlavie, ca să fim ascultători și împlinitori ai sfîntelor Sale învățături.”

În **Predica Despre rai [casetă audio], Nr 72 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] răsună sentința: „Omul știe că nu pe pămînt este țara lui, el simte că în altă parte este casa lui. Pentru aceasta nimic nu-l mulțumește în această viață, că aducîndu-și aminte de raiul pierdut, de fericirea cea nemuritoare, începe a suspina și a se ruga.”

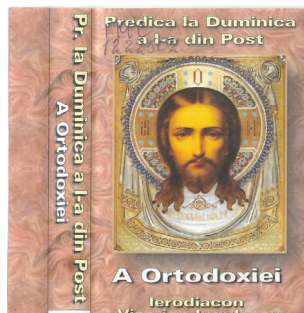

În **Predica la Duminica a V - a din Post : Despre rugăciune [casetă audio], Nr 71 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] este definită esența rugăciunii: „Rugăciunea este dăruită omului ca o călăuză pe pămînt de Bunul Dumnezeu. Viața omului, de la leagăn pînă la mormînt, este o cale foarte scurtă, plină de mulțime de dureri, necazuri, primejdii, suferințe și lacrimi. Cum va putea străbate acest călător străin – omul – calea aceasta primejdioasă, de nu va avea călăuză un toiag de sprijin pe acest

drum spinos? ... Și acest toiag este sfînta rugăciune.”

Interesantă este și **Predica la Duminica Floriilor [casetă audio], Nr 74 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] „ Se apropia Paștele cînd adevăratul Miel trebuia să fie jertfit - Iisus se apropie de Ierusalim, acolo unde a murit de bună voie pentru mîntuirea lumii”.

Alte predici oficiate de Ierodiaconul Visarion Iugulescu sunt: **Predica din Joia Patimilor [casetă audio], Nr 75 / Ierodiacon Visarion Iugulescu.** – [S. I. : s. n.] “Adevăr zic vouă, că unul din voi Mă va vinde!”; **Predica**

din Vinerea Patimilor [casetă audio], Nr 76 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.]. „Tatăl ceresc Îi oferă paharul suferinței și El îl primește de bună voie, pentru că El, Mîntuitorul, a luat asupra Sa păcatele lumii întregi.”; **Patimile Domnului [casetă audio], Nr 77 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Fiul lui Dumnezeu a fost răstignit în vîrful Golgotei între doi tîlhari, a făgăduit tîlharului raiul, a încredințat-o pe Maica Sa ucenicului Ioan, și apoi a zis : “Săvîrșitu-s-a”. Plecîndu-Și apoi capul a zis: “Tată, în mîinile Tale îmi dau Duhul Meu!”

În acest moment de dăruire totală Divinității din Iisus - omul apare Hristos-Dumnezeul.

Semnificația acestui eveniment este ilustrat de **Predica la a II-învieri [casetă audio], Nr 78 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Hristos este învierea, nu mai căutați pe Hristos în morminte, căci El este viața noastră, tăria și puterea noastră și El va învia și trupurile noastre, ca să fim cu El în împărăția Tatălui, în fericirea cea veșnică.”

Trebuie să ne bucare că am intrat în posesia și a celorlalte predici: ... **la Duminica Tomii (a doua) [casetă audio], Nr 80 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Să dorim să plecăm cu pace, senini și mîngîiați. Să închidem ochii liniștiți și întăriți cu arma credinței strămoșești. Să credem cu adevărat în Dumnezeu, să ne aducem aminte de minunile lui Iisus și să credem că El a fost și este Dumnezeu adevărat și este viu printre noi.”; ... **la Duminica a III-a după Paști : A sfințelor femei mironosite [casetă audio], Nr 81 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Sfinții părinți au găsit de cuviință ca în această duminică să se facă pomenirea sfințelor femei mironosite dimpreună cu Iosif și Nicodim cei care au îngropat trupul Domnului Hristos.”; ... **la Duminica a IV-a după Paști : Vindecarea slăbănogului de la scaldătoarea Viteзда [casetă audio], Nr 82 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „De la alți bolnavi am văzut cum Domnul cere credință, acestuia vedem că îi cere voință, dar voința pe care o cere este aceea de a se face sănătos și cu sufletul. Aceasta o cere și de la noi Domnul, ca să ne vindecăm sufletul de patimi și de păcate.”; ... **la Duminica a V-a după Paști : A Samaritencii [casetă audio], Nr 83 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Religia noastră creștină ortodoxă nu este cunoscută, nu este înțeleasă, frumusețea ei dumnezeiască nu este apreciată. E bine să pornim cu toții la lucrul femeii samaritence și să începem să-i trezim pe cei din jurul nostru din amorțeală și nepăsare.”; ... **la Duminica a VI-a după Paști : Vindecarea orbului din naștere [casetă audio], Nr 84 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Cea mai de seamă lumină a adus-o Mîntuitorul prin învățătura Sa despre Dumnezeu. Hristos, care este “Lumina Lumii”, nu vrea să suferim nici în viața aceasta și nici în veșnicie.”; ... **la Înălțarea Domnului [casetă audio], Nr 85 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. I. : s. n.].** „Iisus Hristos, după 40 de zile de la Înviere s-a suit la ceruri și a șezut de-a dreapta Tatălui. Cu puterea dumnezeiască cu care a înviat și a părăsit mormîntul, tot cu aceeași putere S-a înălțat de pe pămînt la cer.” și, în fine, a predicii la **la Duminica a VII-a după Paști : A Sfinților**

Părinți [casetă audio], Nr 86 / Ierodiacon Visarion Iugulescu. – [S. l. : s. n.] "Părinte Sfinte, păzește în numele Tău pe aceia pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, precum una suntem și Noi"

S-a stabilit Simbolul Credinței – CREZUL.

Aceasta este dogma mântuirii noastre. Hristos este învierea și viața noastră, tăria și puterea și El va învia și trupurile noastre, ca să fim cu El în împărăția Tatălui, în fericirea cea veșnică!

Ne rămîne să practicăm adevărul pentru a birui frica, să ne însuflăm puterea de îndurare pentru a birui invidia, să găsim modestia alungînd furia, practicînd mila, iertarea, să biruim ura, să iubim cu adevărat pentru a ne ridica de asupra geloziei, să susținem *non - furtul, non - acumularea, non - violența și controlul energiilor sexuale*. Sperăm că expoziția de carte religioasă on-line vă va ajuta, stimați cititori, să respectați sistemul de valori creștine care vă vor desăvîrși personalitatea. Documentele incluse în expoziție pot fi văzute pe: <http://libruniv.usb.md/Expo/tematice/paste.pdf>

Referințe bibliografice:

1. Cozma, Elena. Istoria religiilor. Iași : Polirom, 2000. 160 p.
2. Marile religii. București : Orizonturi, 1995. 459 p.
3. Religiile lumii. București : Humanitas, 1996. 736 p.

